Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego Szkoła Podstawowa nr 1 w Poznaniu

1 WRZEŚNIA 2022

SP1

Ul. Hezjoda 15

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp…….....2

2.1. Cele ogólne…….2

2.2. Cele szczegółowe…….3

3. Definicje pojęć……..4

4. Podstawy prawne……..8

5. Osoby odpowiedzialne za realizację doradztwa zawodowego……....9

6. Treści programowe…….12

7. Diagnoza potrzeb beneficjentów WSDZ……15

8. Ewaluacja…….....17

9. Instytucje współpracujące ze szkołą w ramach realizacji zadań z doradztwa zawodowego……..17

10. Załączniki:

10.1 Treści programowe z Rozporządzenia MEN

10.2 Program Realizacji WSDZ

1.WSTĘP

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego obejmuje wszystkie etapy edukacyjne wyróżnione w szkole podstawowej. Motywem przewodnim niniejszego programu jest rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów, które mają wartość uniwersalną i ponadczasową w świecie nieustannych zmian. Składnikami kompetencji kluczowych są:

wiedza, umiejętności, postawy, które przyczyniają się do samorealizacji, rozwoju osobistego, do tego, aby być aktywnym obywatelem. Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej zaliczamy:

1) Porozumiewanie się w języku ojczystym i w językach obcych.

2) Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne.

3) Kompetencje informatyczne.

4) Umiejętność uczenia się.

5) Kompetencje społeczne i obywatelskie.

6) kreatywność i przedsiębiorczość.

7) Świadomość i ekspresja kulturalna.

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci i uczniów w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

2.1. CELE OGÓLNE:

1) Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.

2) Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:

• bezrobocie,

• adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.

3) Przygotowanie ucznia do roli pracownika.

4) Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.

5) Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

6) Podejmowanie systemowych działań przez pracowników szkoły, rodziców, mające na celu pomoc uczniom w dokonywaniu przemyślanych wyborów edukacyjno-zawodowych.

2.2. CELE SZCZEGÓŁOWE DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Pomoc uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.

2. Pomoc uczniom w określeniu preferencji i zainteresowań zawodowych.

3. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.

4. Wskazywanie uczniom, rodzicom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na temat:

• rynku pracy,

• trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,

• możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata

pracy,

5. Udzielanie indywidualnych porad uczniom i ich rodzicom.

6. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

7. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę.

8. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych.

9. Przygotowanie uczniów do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: np. egzamin, poszukiwanie pracy.

10. Przygotowanie uczniów do podjęcia roli pracownika, zmiany zawodu, adaptacji do nowych warunków;

11. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny program doradztwa:

z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym z poradniami specjalistycznymi,

pracodawcami oraz z instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom.

3. DEFINICJE POJĘĆ

DORADCA ZAWODOWY – osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

(por.: Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. 1995. Wyd. MPiPS. Tom V, Zeszyt 2, cz. II. s. 497).

INFORMACJA ZAWODOWA – zbiory danych potrzebnych do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego osoby oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

(por.: K. Lelińska: Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu metodą zajęć praktycznych. (1985). WSiP. s. 35).

INFORMACJA EDUKACYJNA – zbiory danych potrzebnych do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem i nabywaniem kwalifikacji. (opr. G. Sołtysińska).

WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO – ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. (opr. A. Łukaszewicz).

PREORIENTACJA ZAWODOWA - jest to ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy, które mają na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Źródło: Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

ORIENTACJA ZAWODOWA - ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I – VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Źródło: Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, ORE, 2017.

DORADZTWO ZAWODOWE - uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Źródło: Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, ORE, 2017.

WSDZ - celowe, uporządkowane i wzajemnie ze sobą powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Źródło: Projekt Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych, ORE, Warszawa, 2017.

PROGRAM REALIZACJI WSDZ

Na każdy rok szkolny opracowuje się program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Określa on:

- działania związane z realizacją doradztwa zawodowego,
- tematykę działań, z uwzględnieniem treści programowych oraz oddziałów, których dotyczą te działania,
- metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych,
- terminy realizacji działań,
- osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,
- podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań z uwzględnieniem odpowiednio potrzeb uczniów, słuchaczy i rodziców oraz lokalnych lub regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym.

Program opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program.

Źródło: Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

PROGRAM ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO - powinien zawierać treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego odbywają się w klasach VII-VIII i realizowane są przez doradcę zawodowego. Program powinien zawierać informacje (bloki tematyczne/moduły/obszary) dotyczące: samopoznania, rynku pracy i informacje edukacyjno-zawodowe.

Źródło: Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4, art. 109 ust. 1 pkt 7.

PREFERENCJE ZAWODOWE - emocjonalne nastawienie ku pewnym zawodom: niezweryfikowane przez doświadczenie oraz wiedzę o możliwościach zdobycia danego zawodu i wymaganiach związanych z jego wykonywaniem.

Źródło: Weyssenhoff A., Kruk-Krymula E., Biłko J., Piekarski M., Orientacja zawodowa. Poradnik dla doradców zawodowych, nauczycieli i pedagogów szkolnych. MEN, Kraków 2011.

ZAINTERESOWANIA ZAWODOWE - utrzymująca się tendencja do obserwowania i poznawania danego obszaru rzeczywistości, związanego z wykonywaniem określonego rodzaju pracy zawodowej.

Źródło: Weyssenhoff A., Kruk-Krymula E., Biłko J., Piekarski M., Orientacja zawodowa. Poradnik dla doradców zawodowych, nauczycieli i pedagogów szkolnych. MEN, Kraków 2011.

PREDYSPOZYCJE ZAWODOWE - właściwości anatomiczno-fizjologiczne, głównie budowa i funkcjonowanie układu nerwowego, w tym zadatki wrodzone, podlegające rozwojowi, warunkujące pomyślne wykonywanie zadań zawodowych.

Źródło: Weyssenhoff A., Kruk-Krymula E., Biłko J., Piekarski M., Orientacja zawodowa. Poradnik dla doradców zawodowych, nauczycieli i pedagogów szkolnych. MEN, Kraków 2011.

UMIEJĘTNOŚCI - przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Źródło: Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64.)

UZDOLNIENIA - dyspozycja warunkująca nabywanie nieprzeciętnych sprawności lub umiejętności w jakiejś dziedzinie (Drabik, Sobol 2013); zdolności kierunkowe, często określane jako uzdolnienia specjalne lub talent, czyli takie właściwości jednostki, które pozwalają na uzyskanie wysokich osiągnięć w konkretnej dziedzinie aktywności.

Źródło: Limont W., Uczeń zdolny. Jak go rozpoznać i jak z nim pracować. GWP, Sopot 2016.

TEMPERAMENT - ogół indywidualnych cech osobowości określających skłonność jednostki do takich czy innych reakcji emocjonalnych o określonej intensywności i trwałości.

Źródło: Kupisiewicz Cz., Kupisiewicz M., Słownik pedagogiczny, PWN, Warszawa 2009.

OSOBOWOŚĆ – zespół względnie stałych cech psychicznych podmiotu zapewniający mu poczucie tożsamości, tj. integrujący myśli, emocje i uczucia oraz zachowania. Zazwyczaj wyróżnia się dwa komponenty osobowości: temperament. Osobowość pełni ważną rolę w procesie adaptacji podmiotu do miejsca pracy.

Źródło: Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, ORE, 2017.

CHARAKTER - odnosi się do treści zachowania (np. pomocny, otwarty na zmiany), modelowany jest pod wpływem oddziaływań społecznych, podlega procesom wychowawczym.

Źródło: Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, ORE, 2017.

SAMOOCENA - uogólniona, względnie trwała postawa podmiotu względem siebie, mająca istotne znaczenia dla jego samopoczucia (emocje) i zakresu podejmowanych działań (motywacja).

Źródło: Dzwonkowska I., Lachowicz-Tabaczek K., Łaguna M., Samoocena i jej pomiar. Polska adaptacja skali SES M. Rozenberga, PTP, Warszawa 2008.

KOORDYNATOR WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO – osoba odpowiedzialna za nadzór, realizację i modyfikację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Funkcję koordynatora sprawuje szkolny doradca zawodowy, psycholog, pedagog lub osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.

KOMPETENCJE KLUCZOWE – połączenie wiedzy, umiejętności i postaw potrzebnych do samorealizacji, rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.

Źródło: Zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 18.12.2006 r w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.

KWALIFIKACJE ZAWODOWE – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej lub nieformalnej, których osiągnięcie zostało potwierdzone przez upoważnioną instytucję.

Źródło: Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Dz.U. z 2016r. poz. 64.

KWALIFIKACJA W ZAWODZIE – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji. Do uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zależnie od zawodu, może być wymagane uzyskanie jednej lub dwóch kwalifikacji w zawodzie. Ta sama kwalifikacja w zawodzie może występować w różnych zawodach.

Źródło: Ustawa o systemie oświaty, Dz. U. 2015, poz. 2156

4. PODSTAWY PRAWNE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polski (Dz.U.1997, nr 78 poz 483).

2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082).

3.Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.2019 poz 325).

4. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591).

5. Rozporządzenie MEN z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach - Dz.U.2020 poz. 1280).

6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 26 lipca 2018r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U 2018 poz. 1679).

7. Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, z 2020 r. poz. 1008 oraz z 2021 r. poz. 1534).

8. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U.2018, poz. 1601.

5. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ DORADZTWA ZAWODOWEGO

Za realizację działań z zakresu doradztwa zawodowego odpowiedzialni są wszyscy wychowawcy i nauczyciele pracujący w szkole.

- **Dyrektor**

• odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,

• współpracuje z koordynatorem doradztwa zawodowego szkole w celu realizacji WSDZ,

• wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;

• zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,

• organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

- **Koordynator doradztwa zawodowego**

• systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.

• prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy,

• opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami harmonogramu działań doradczych na dany rok szkolny,

• wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”,

• koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia

- **Wychowawcy**

• przygotowują roczny program WSDZ i jego ewaluację na koniec każdego roku szkolnego

• określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;

• rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów,

• eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

• włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,

• realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,

• wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,

• współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno -zawodowej ich dzieci,

• w miarę możliwości, włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole,

• wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej,

• współpracują z pedagogiem, doradcą zawodowym -koordynatorem doradztwa zawodowego w szkole oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,

• tworzą IPET i wskazują potrzeby preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

- **Nauczyciele**

• nauczyciele powinni ukazywać znaczenie danego przedmiotu dla wykonywania, poszczególnych zawodów, określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,

• rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów,

• eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,

• realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi,

• współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,

• przygotowują uczniów do udziału w konkursach,

• prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe,

• współpracują z pedagogiem, doradcą zawodowym, koordynatorem doradztwa zawodowego w szkole oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,

• w miarę możliwości, włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole,

• wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowe.

- **Nauczyciele specjaliści**

• określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,

• włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,

• współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów, w tym uczniów objętych rewalidacją z IPET,

• włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),

• współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

- Koordynator działań WSDZ w Szkole Podstawowej nr 1 – doradca zawodowy – Marzena Jania-Kowalska
- Zespół doradztwa zawodowego tworzą: psycholog Paulina Stęplowska i pedagog Marzena Jania-Kowalska.

Do współpracy z zespołem zobowiązani są specjaliści szkolni (psycholog, pedagog, nauczyciel współorganizujący proces kształcenia), wychowawcy i nauczyciele.

Każdy wychowawca co roku opracowuje i realizuje roczny program WSDZ oraz przygotowuje ewaluację programu na koniec danego roku szkolnego.

6. Treści programowe

Wspólne treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego:

I. *Poznanie siebie* (kl. I-III)/Poznawanie własnych zasobów (kl. IV-VI i VII-VIII).

II. *Świat zawodów i rynek pracy*.

III. *Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie*.

IV. *Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych*.

Cele szczegółowe WSDZ – dotyczą wszystkich osób zajmujących się doradztwem w szkole.

Cele związane z poznaniem siebie przez ucznia:

- poznanie zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych oraz kompetencji – rozwijanie umiejętności ich opisania oraz przedstawienia innym,
- poznanie mocnych i słabych stron oraz ich wpływ na wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań w sytuacjach zadaniowych, pisywania ich oraz dokonywania ich oceny,
- rozwijanie umiejętności oceny siebie na podstawie autoanalizy oraz postrzegania przez innych,
- poznanie własnego stanu zdrowia i ograniczeń oraz ich wpływu na planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- określenie własnej hierarchii wartości i potrzeb,

Cele związane z poznaniem świata zawodów i rynku pracy przez ucznia:

- rozwijanie umiejętności wyszukiwania i analizowania informacji na temat zawodów,
- ich specyfiki, rozwijanie wiedzy na temat podziału zawodów na grupy, ich specyfikę, podział na kwalifikacje oraz ścieżki uzyskania pracy w danym zawodzie,
- zrozumienie i uzasadnienie znaczenia pracy w życiu człowieka,
- rozwijanie umiejętności porównania własnych zasobów z wymogami rynku pracy oraz oczekiwaniami pracodawców ze zrozumieniem trendów i zjawisk zachodzących na współczesnym rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- zrozumienie roli pieniądza i jego związku z pracą oraz poznanie znaczenia etyki zawodowej,
- rozwijanie umiejętności autoprezentacji, przedstawiania swoich zasobów innym.

Cele związane z poznaniem rynku edukacyjnego przez ucznia oraz wartością uczenia się przez całe życie:

- poznanie różnych sposobów i źródeł zdobywania wiedzy, określenie indywidualnego sposobu nauki i wskazanie ulubionych przedmiotów,
- analiza ofert szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych oraz kryteriów rekrutacyjnych z umiejętnym korzystaniem z dostępnych źródeł informacji,
- poznanie charakterystyki struktury systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej,
- zrozumienie wartości uczenia się przez całe życie.

Cele związane z planowaniem własnego rozwoju i podejmowaniem decyzji edukacyjno zawodowych przez ucznia:

- dokonanie wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu innych osób, z uwzględnieniem własnych zasobów oraz konsekwencji podjętych wyborów,
- umiejętność planowania własnych lub grupowych działań niezbędnych do realizacji założonego celu,
- umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji,
- identyfikowanie osób i instytucji wspomagających planowanie ścieżki edukacyjnozawodowej.

Cele WSDZ zostaną osiągnięte poprzez współpracę wszystkich nauczycieli, specjalistów, dyrektora szkoły i jej sprzymierzeńców. Nauczyciele wychowawcy oraz nauczyciele są zobowiązani do realizacji treści programowych i osiągania wynikających z nich celów w czasie bieżącej pracy na lekcji. Ponadto cele te realizują poprzez organizowanie zajęć dodatkowych, specjalistycznych oraz poprzez kontakty ze środowiskiem.

- **KLASY I-III oraz IV-VI szkoły podstawowe**

Celem orientacji zawodowej w klasach I–VI jest:

- poznawanie własnych zasobów,
- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy,
- kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji,
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

- **KLASY VII –VIII szkoły podstawowej:**

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest:

- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów,
- informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Każdy nauczyciel zaznacza w dzienniku treści programowe związane z doradztwem zawodowym na swoim przedmiocie lub lekcji wychowawczej.

7. DIAGNOZA POTRZEB BENEFICJENTÓW WSDZ

Diagnoza będzie dokonywana na początku każdego roku szkolnego. Diagnoza uczniów dotyczy tego, co już wiedzą, co potrafią, a czego jeszcze potrzebują uczniowie, aby mądrze planować dalsze kształcenie i karierę zawodową.

Diagnoza sporządzana przez nauczycieli, wychowawców będzie dotyczyć tego jakie kompetencje doradcze posiadają, aby świadomie realizować z uczniami WSDZ (na podstawie wniosków, rekomendacji z ewaluacji poprzedniego roku szkolnego).

Diagnoza rodziców dotyczyć będzie aspektu na ile szkoła wspiera ich dzieci w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej. Ponadto co jest im potrzebne, aby lepiej wesprzeć swoje dziecko w wyborze szkoły, chodzi o wiedzę i umiejętności,, które mogą zyskać np. podczas spotkania z doradca zawodowym.

Diagnoza trzech powyższych grup może być dokonywana za pomocą następujących metod:

- ankiet,
- dyskusje z uczniami podczas lekcji wychowawczej,
- konsultacje z samorządem,
- obserwacja,
- konsultacje z rodzicami podczas zebrań,
- spotkania z radą rodziców.

7. DZIAŁANIA W RAMACH WSDZ DLA UCZNIÓW, nauczycieli i rodziców

Działania z zakresu doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej nr 1 są realizowane na wszystkich poziomach klas 1-8.

Uczniowie przechodząc z klasy do klasy są coraz bardziej świadomymi uczestnikami tych działań. Dzięki temu w klasie ósmej uczeń świadomie wybierze szkołę i dostosuje ją do swoich oczekiwań i możliwości.

Przez 8 letni cykl kształcenia działania te realizowane są w formie:

- lekcji wychowawczych,
- wycieczek(Targi Edukacyjne, Arena Zawodów itp.),
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- testy predyspozycji zawodowych,
- zajęcia indywidualne związane z wyborem kierunku kształcenia
- konkursów,
- projektów,
- zajęć pozalekcyjnych,
- porady indywidualne,
- seminarium informacyjne dla rodziców,
- reprezentowanie swojego zawodu na forum klasy dla zainteresowanych rodziców,
- dzielenie się informacjami o ciekawych warsztatach, wykładach, konkursach, zawodach i innych wydarzeniach pozwalających na odkrywanie lub rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci,
- wspólne wizyty z dzieckiem na drzwiach otwartych szkół ponadpodstawowych oraz odwiedzenie stoisk szkół podczas Targów Edukacyjnych,
- korzystanie z informacji zamieszczonych na stronie szkoły i polecanych tam linków,
- zapoznanie uczniów z procedurą rekrutacyjną,
- uczestniczenia w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego,
- punkt informacyjny z zakresu doradztwa zawodowego.

Na każdy rok szkolny zostanie opracowany szczegółowy harmonogram działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla poszczególnych klas wraz z zadaniami i będzie stanowił załącznik niniejszego programu – Załącznik nr 1

8. EWALUACJA

Na koniec roku szkolnego zespół doradztwa zawodowego powołany przez dyrektora szkoły dokonuje ewaluacji działań nauczycieli poprzez analizę sprawozdań z realizacji programów WSDZ oraz rozmów i ankiet przeprowadzonych wśród uczniów klas ósmych.

Opracowane wyniki, wysunięte wnioski i rekomendacje zostają umieszczone w raporcie ewaluacyjnym i przesyłane nauczycielom i przedstawiane na Radzie Pedagogicznej.

9. INSTYTUCJE WSPÓŁPRACUJĄCE ZE SZKOŁĄ W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO

• Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3w Poznaniu

Poradnia dla Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi w Poznaniu

• Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży, Poznań

• Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu, Poznań.